

USTAWA O PODATKU AKCYZOWYM

Komentarz

Jacek Matarewicz

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

2. WYDANIE

USTAWA O PODATKU AKCYZOWYM

Komentarz

Jacek Matarewicz

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

2. WYDANIE

Stan prawny na 1 kwietnia 2016 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Małgorzata Jarecka

Opracowanie redakcyjne
Ewa Wiater

Łamanie
JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumił, Krystyna Szych

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

The logo for 'prawolubni' features the word in a lowercase, serif font with a small heart above the 'i'. Below the text are two horizontal wavy lines.

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-8092-296-9

2. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	15
Wprowadzenie	23
Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 752 z późn. zm.)	29
Dział I. Przepisy ogólne	31
Art. 1. [Przedmiot ustawy]	31
Art. 2. [Słowniczek ustawowy]	41
Art. 3. [Klasyfikacja wyrobów według CN]	89
Art. 4. [Podstawa ustalania ulg i zwolnień]	94
Art. 5. [Konkretyzacja przedmiotu opodatkowania]	94
Art. 6. [Odpowiednie stosowanie ustawy – Ordynacja podatkowa do postępowań akcyzowych]	95
Art. 7. [Współpraca administracyjna w dziedzinie akcyzy]	97
Art. 7a. [Mosty transgraniczne]	100
Art. 7b. [Wiążąca informacja taryfowa]	101
Art. 7c. [Procedury celne a akcyza]	105
Dział Ia. Wiążąca informacja akcyzowa	108
Art. 7d. [Wiążąca informacja akcyzowa]	108
Art. 7e. [Wniosek o WIA]	112
Art. 7f. [Badanie wyrobu]	120
Art. 7g. [Termin wydania decyzji]	121
Art. 7h. [Termin ważności WIA]	121
Art. 7i. [Odmowa wydania WIA]	122
Art. 7j. [Przetwarzanie danych]	122
Art. 7k. [Biuletyn Informacji Publicznej]	123

Dział II. Opodatkowanie akcyzą wyrobów akcyzowych	124
Rozdział 1. Przedmiot opodatkowania i powstanie obowiązku podatkowego	124
Art. 8. [Przedmiot opodatkowania]	124
Art. 9. [Przedmiot opodatkowania – energia elektryczna]	139
Art. 9a. [Przedmiot opodatkowania – wyroby węglowe]	147
Art. 9b. [Przedmiot opodatkowania – susz tytoniowy]	155
Art. 9c. [Przedmiot opodatkowania – wyroby gazowe]	162
Art. 10. [Obowiązek podatkowy]	168
Art. 11. [Obowiązek podatkowy – energia elektryczna]	176
Art. 11a. [Obowiązek podatkowy – susz tytoniowy]	182
Art. 11b. [Obowiązek podatkowy – wyroby gazowe]	184
Art. 12. [Obowiązek podatkowy w dniu stwierdzenia czynności przez organy]	185
Rozdział 2. Podatnik akcyzy. Właściwość organów podatkowych	186
Art. 13. [Podatnicy]	186
Art. 14. [Właściwość organów]	197
Art. 15. [Właściwość organów w sprawach znaków akcyzy]	214
Rozdział 3. Rejestracja podmiotów	217
Art. 16. [Rejestracja]	217
Art. 16a. (uchylony).	230
Art. 17. [Podmiot reprezentujący]	231
Art. 18. [Rejestr podatników]	233
Art. 19. [Wyrejestrowanie]	235
Art. 20. [Delegacja dla Ministra Finansów w sprawie określenia wzorów dokumentów rejestracyjnych]	236
Rozdział 3a. Rejestracja pośredniczących podmiotów tytoniowych	239
Art. 20a. [Rejestr pośredniczących podmiotów tytoniowych]	239
Art. 20b. [Podmioty mogące być pośredniczącymi podmiotami tytoniowymi]	240
Art. 20c. [Podmiot reprezentujący pośredniczący podmiot tytoniowy] ..	241
Art. 20d. [Wniosek o wpis do rejestru pośredniczących podmiotów tytoniowych]	242
Art. 20e. [Warunki wpisu do rejestru pośredniczących podmiotów tytoniowych]	244
Art. 20f. [Decyzja o wpisie do rejestru pośredniczących podmiotów tytoniowych]	245

Art. 20g.	[Odmowa wpisu do rejestru pośredniczących podmiotów tytoniowych]	247
Art. 20h.	[Decyzja o wykreśleniu z rejestru pośredniczących podmiotów tytoniowych]	248
Art. 20i.	[Delegacja dla Ministra Finansów]	249
Rozdział 4.	Deklaracja podatkowa. Terminy płatności akcyzy	250
Art. 21.	[Deklaracje podatkowe]	250
Art. 21a.	[Deklaracje od wyrobów węglowych]	276
Art. 22.	[Przedpłata akcyzy]	277
Art. 23.	[Wpłaty dzienne]	283
Art. 24.	[Deklaracje – energia elektryczna]	285
Art. 24a.	[Deklaracje – susz tytoniowy]	287
Art. 24b.	[Deklaracje – wyroby gazowe]	287
Art. 24c.	[Dowolna właściwość organów w sprawie deklaracji – centrum obsługi]	289
Art. 25.	(uchylony).	290
Art. 26.	[Delegacja dla Ministra Finansów w sprawie określenia wzorów deklaracji]	290
Rozdział 5.	Postępowanie w przypadku importu	292
Art. 27.	[Import]	292
Art. 28.	[Odpowiednie stosowanie przepisów ustawy – prawo celne] ..	297
Art. 29.	[Przedawnienie należności celnych a określenie kwoty akcyzy z tytułu importu]	300
Rozdział 6.	Zwolnienia	301
Art. 30.	[Zwolnienia]	301
Art. 31.	[Zwolnienia dla instytucji i organizacji prawa międzynarodowego]	323
Art. 31a.	[Zwolnienia wyrobów węglowych]	327
Art. 31b.	[Zwolnienia wyrobów gazowych]	348
Art. 31c.	[System prowadzący do osiągnięcia celów służących ochronie środowiska oraz podwyższeniu efektywności energetycznej] ..	366
Art. 31d.	[Zwolnienie energii wykorzystywanej przez zakład energochłonny]	366
Art. 32.	[Szczególne przypadki zwolnień ze względu na przeznaczenie oraz warunki ich stosowania]	372
Art. 33.	[Szczególne zwolnienia dotyczące paliw silnikowych]	397
Art. 34.	[Zwolnienia WNT w celach niehandlowych]	399
Art. 35.	[Szczególne zwolnienia dla importu paliw i smarów]	401

Art. 36.	[Zwolnienia importu wyrobów tytoniowych i alkoholowych w bagażu osobistym]	402
Art. 37.	[Zwolnienia importu wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych o charakterze okazjonalnym]	405
Art. 38.	[Delegacja dla Ministra Finansów w sprawie zwolnień]	407
Art. 39.	[Delegacja dla Ministra Finansów w sprawie zwolnień]	408
Dział III. Organizacja obrotu wyrobami akcyzowymi		411
Rozdział 1. Procedura zawieszenia poboru akcyzy		411
Art. 40.	[Zastosowanie procedury zawieszenia poboru akcyzy]	411
Art. 41.	[Zasady stosowania procedury zawieszenia poboru]	417
Art. 41a.	[Przemieszczanie wyrobów akcyzowych]	428
Art. 41b.	[Projekt e-AD]	436
Art. 41c.	[Podmiot odbierający]	437
Art. 41d.	[Zmiana miejsca przeznaczenia]	438
Art. 41e.	[Raport odbioru]	439
Art. 41f.	[Niedostępność systemu]	444
Art. 41g.	[Niedostępność systemu – dokument zastępujący raport odbioru]	446
Art. 41h.	[Informacje przesyłane do systemu]	447
Art. 42.	[Zakończenie procedury zawieszenia poboru akcyzy]	448
Art. 43.	[Delegacja dla Ministra Finansów w związku z dokumentowaniem procedury zawieszenia poboru]	455
Art. 44.	[Inne przypadki zakończenia procedury zawieszenia poboru] ..	456
Art. 45.	[Zobowiązanie podatkowe w związku z zakończeniem procedury zawieszenia poboru akcyzy]	459
Art. 46.	[System]	459
Rozdział 2. Składy podatkowe		461
Art. 47.	[Zastosowanie składów podatkowych]	461
Art. 47a.	[Magazynowanie wyrobów energetycznych w jednym zbiorniku]	477
Art. 48.	[Zezwolenie na prowadzenie składu podatkowego]	478
Art. 48a.	[Wymogi co do miejsca magazynowania wyrobów]	486
Art. 49.	[Wydanie zezwolenia]	487
Art. 50.	[Numer akcyzowy]	492
Art. 51.	[Obowiązek posługiwania się numerem akcyzowym]	493
Art. 52.	[Odmowa wydania lub cofnięcie zezwolenia]	493
Art. 53.	(uchylony).	497

Art. 54.	[Zezwolenie wyprowadzenia wyrobów z cudzego składu podatkowego]	497
Art. 55.	[Delegacja dla Ministra Finansów w sprawie składów podatkowych]	503
Rozdział 3. Podmiot pośredniczący	.....	504
Art. 56.	[Zezwolenie na prowadzenie działalności jako podmiot pośredniczący]	504
Art. 56a.	[Magazynowanie wyrobów przez podmiot pośredniczący]	509
Rozdział 4. Zarejestrowani odbiorcy	.....	509
Art. 57.	[Warunki uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności jako zarejestrowany odbiorca]	509
Art. 58.	[Numer akcyzowy zarejestrowanego odbiorcy]	520
Art. 59.	[Obowiązki zarejestrowanego odbiorcy]	522
Rozdział 5. (uchylony)	.....	531
Art. 60–62. (uchylone).	.....	531
Rozdział 5a. Zarejestrowani wysyłający	.....	531
Art. 62a.	[Zezwolenie na prowadzenie działalności jako zarejestrowany wysyłający]	531
Art. 62b.	[Numer akcyzowy zarejestrowanego wysyłającego]	534
Art. 62c.	[Obowiązki zarejestrowanego wysyłającego]	535
Rozdział 6. Zabezpieczenie akcyzowe	.....	535
Art. 63.	[Podmioty obowiązane do złożenia zabezpieczenia akcyzowego]	535
Art. 64.	[Zwolnienie z zabezpieczenia akcyzowego]	540
Art. 65.	[Rodzaje zabezpieczeń akcyzowych]	546
Art. 66.	[Delegacja dla Ministra Finansów w sprawie zabezpieczeń akcyzowych]	558
Art. 67.	[Formy zabezpieczeń]	560
Art. 68.	[Depozyt w walucie polskiej]	563
Art. 69.	[Gwarant]	563
Art. 70.	[Wybór formy zabezpieczenia]	567
Art. 71.	[Odmowa przyjęcia zabezpieczenia akcyzowego]	568
Art. 72.	[Żądanie uzupełnienia lub przedłużenia zabezpieczenia]	568
Art. 73.	[Pokrycie zobowiązania z zabezpieczenia]	569
Art. 74.	[Zwrot zabezpieczenia akcyzowego]	573
Art. 75.	[Brak odsetek od kwoty zwracanego zabezpieczenia akcyzowego]	574

Art. 76.	[Delegacja dla Ministra Finansów w sprawie potwierdzenia zabezpieczenia składanego przez podmiot dokonujący wewnątrzwspólnotowego nabycia z zapłaconą akcyzą]	574
Rozdział 7. Wyroby akcyzowe znajdujące się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy		575
Art. 77.	[Dokumentowanie wewnątrzwspólnotowej dostawy i wewnątrzwspólnotowego nabycia wyrobów akcyzowych z zapłaconą akcyzą]	575
Art. 78.	[Obowiązki podatnika przy wewnątrzwspólnotowym nabyciu z akcyzą zapłaconą poza Polską]	583
Art. 79.	[Przedstawiciel podatkowy]	598
Art. 80.	[Warunki i obowiązki przedstawiciela podatkowego]	598
Art. 81.	[Zezwolenie na wykonywanie czynności w charakterze przedstawiciela podatkowego]	601
Art. 82.	[Zwrot akcyzy z tytułu wewnątrzwspólnotowej dostawy lub eksportu]	605
Art. 83.	[Reklamacja wyrobów akcyzowych wykorzystywanych następnie do produkcji kolejnych wyrobów]	613
Art. 83a.	[Reklamacja wyrobów akcyzowych podlegających niszczeniu]	614
Rozdział 8. Zezwolenia		617
Art. 84.	[Zezwolenia akcyzowe]	617
Rozdział 9. Normy dopuszczalnych ubytków wyrobów akcyzowych i dopuszczalne normy zużycia wyrobów akcyzowych		619
Art. 85.	[Rozliczanie ubytków akcyzowych]	619
Dział IV. Wyroby akcyzowe – przepisy szczegółowe.		
Podstawa opodatkowania i stawki akcyzy		635
Rozdział 1. Wyroby energetyczne i energia elektryczna		635
Art. 86.	[Katalog wyrobów energetycznych]	635
Art. 87.	[Produkcja wyrobów energetycznych]	640
Art. 88.	[Podstawa opodatkowania wyrobów energetycznych oraz energii elektrycznej]	645
Art. 89.	[Stawki akcyzy na wyroby energetyczne oraz energię elektryczną]	651
Art. 90.	[Znakowanie i barwienie olejów]	680
Art. 91.	(uchylony).	681
Art. 91a.	(uchylony).	682
Art. 91b.	(uchylony).	682

Rozdział 2. Napoje alkoholowe	682
Art. 92. [Katalog napojów alkoholowych]	682
Art. 93. [Stawka akcyzy na alkohol etylowy]	683
Art. 94. [Akcyza od piwa]	687
Art. 95. [Akcyza od win]	697
Art. 96. [Napoje fermentowane]	698
Art. 97. [Akcyza od wyrobów pośrednich]	702
Rozdział 3. Wyroby tytoniowe i susz tytoniowy	702
Art. 98. [Katalog wyrobów tytoniowych]	702
Art. 99. [Stawki akcyzy na wyroby tytoniowe]	705
Art. 99a. [Akcyza od suszu tytoniowego]	713
Dział V. Opodatkowanie akcyzą samochodów osobowych	718
Art. 100. [Samochody osobowe – przedmiot opodatkowania]	718
Art. 101. [Samochody osobowe – obowiązek podatkowy]	728
Art. 102. [Samochody osobowe – podatnik]	731
Art. 103. [Samochody osobowe – płatnik podatku]	732
Art. 104. [Podstawa opodatkowania – samochody osobowe]	734
Art. 105. [Samochody osobowe – stawka akcyzy]	738
Art. 106. [Samochody osobowe – deklaracje]	739
Art. 107. [Samochody osobowe – zwrot akcyzy na wniosek]	741
Art. 108. (uchylony).	745
Art. 109. [Samochody osobowe – potwierdzenie zapłaty akcyzy]	745
Art. 110. [Samochody osobowe – zwolnienie mienia osobistego]	748
Art. 110a. [Zwolnienie dla karet pogotowia]	753
Art. 111. [Samochód osobowy przywożony czasowo do celów prywatnych]	755
Art. 112. [Samochód osobowy stanowiący mienie przesiedleńcze]	759
Art. 113. [Delegacja dla Ministra Finansów do określenia innych zwolnień samochodów osobowych w rozporządzeniu]	761
Dział VI. Znaki akcyzy	763
Rozdział 1. Obowiązek oznaczania znakami akcyzy	763
Art. 114. [Wyroby oznaczane znakami akcyzy]	763
Art. 115. [Wytwórca znaków akcyzy]	764
Art. 116. [Podmioty obowiązane do oznaczania wyrobów znakami akcyzy]	765
Art. 117. [Moment oznaczenia wyrobów znakami akcyzy]	769

Art. 118. [Zwolnienia z obowiązku oznaczania znakami akcyzy]	772
Art. 119. [Zwolnienia z obowiązku oznaczania określone przez Ministra Finansów]	774
Rozdział 2. Zasady i tryb nanoszenia znaków akcyzy	776
Art. 120. [Sposób nanoszenia znaków akcyzy]	776
Art. 121. [Nanoszenie znaków akcyzy na opakowania nietypowe]	778
Art. 122. [Delegacja dla Ministra Finansów w zakresie określenia sposobu nanoszenia znaków akcyzy w rozporządzeniu]	779
Art. 123. [Zgoda na zdjęcie znaków akcyzy]	806
Art. 124. [Kasowanie znaków akcyzy]	808
Rozdział 3. Procedura otrzymywania znaków akcyzy	809
Art. 125. [Otrzymywanie znaków akcyzy]	809
Art. 126. [Wniosek o wydanie znaków akcyzy]	817
Art. 127. [Odmowa wydania lub sprzedaży znaków]	820
Art. 128. [Podmioty wydające znaki akcyzy]	821
Art. 129. [Wzory wniosków – delegacja dla Ministra Finansów]	822
Rozdział 4. Prawa i obowiązki wynikające ze stosowania znaków akcyzy	822
Art. 130. [Zbywanie znaków akcyzy]	822
Art. 131. [Ewidencja znaków akcyzy]	824
Art. 132. [Rozliczenie z przekazanych znaków]	830
Art. 133. [Znaki uszkodzone i zniszczone]	832
Art. 134. [Nowe wzory znaków; zwrot znaków niewykorzystanych]	832
Art. 135. [Zwrot wpłaconych kwot w przypadku zwrotu znaków akcyzy]	835
Art. 136. [Terminy naniesienia znaków na opakowania]	836
Art. 137. [Sposób zwrotu znaków akcyzy]	841
Art. 138. [Straty znaków akcyzy]	841
Dział VIa. Ewidencje i inne dokumentacje	844
Art. 138a. [Ewidencja składów podatkowych]	844
Art. 138b. [Ewidencja zarejestrowanego wysyłającego]	847
Art. 138c. [Ewidencja WNT]	848
Art. 138d. [Księgi kontroli – alkohol]	849
Art. 138e. [Ewidencja dokumentów handlowych]	850
Art. 138f. [Ewidencja wyrobów zwolnionych ze względu na przeznaczenie]	851
Art. 138g. [Ewidencja suszu tytoniowego]	852

Art. 138h. [Ewidencja energii elektrycznej]	853
Art. 138i. [Ewidencja wyrobów węglowych]	857
Art. 138j. [Ewidencja wyrobów gazowych]	858
Art. 138k. [Ewidencja wyrobów akcyzowych zwolnionych z obowiązku oznaczania znakami akcyzy]	860
Art. 138l. [Ewidencja znaków akcyzy]	861
Art. 138m. [Protokoły]	862
Art. 138n. [Spis wyrobów nieprawidłowo oznaczonych]	865
Art. 138o. [Dokumenty produkcyjne dotyczące wina i piwa]	866
Art. 138p. [Forma prowadzonych ewidencji]	867
Art. 138q. [Okres przechowywania ewidencji]	868
Art. 138r. [Zestawienie dokumentów dostawy]	869
Art. 138s. [Delegacja dla Ministra Finansów]	871
Dział VII. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	872
Rozdział 1. Zmiany w przepisach obowiązujących	872
Art. 139. [Zmiana w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji]	872
Art. 140. [Zmiana w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych]	872
Art. 141. [Zmiana w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych]	872
Art. 142. [Zmiana w przepisach o autostradach płatnych]	873
Art. 143. [Zmiana w przepisach o numerze identyfikacji podatkowej] ...	873
Art. 144. [Zmiany w ustawie – prawo energetyczne]	873
Art. 145. [Zmiany w ustawie – prawo o ruchu drogowym]	873
Art. 146. [Zmiany w kodeksie karnym skarbowym]	874
Art. 147. [Zmiany w przepisach dotyczących wytwarzania alkoholu i wyrobów tytoniowych]	874
Art. 148. [Zmiany w przepisach dotyczących wyrobów winiarskich]	874
Art. 149. [Zmiana w ustawie o podatku od towarów i usług]	874
Art. 150. [Zmiana w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej] ...	874
Art. 151. [Zmiany w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych]	875
Art. 152. [Zmiany w przepisach o wyrobie napojów spirytusowych]	875
Art. 153. [Zmiany w przepisach dotyczących wyrobów energetycznych]	875

Rozdział 2. Przepisy przejściowe	876
Art. 154. [Obowiązek podatkowy]	876
Art. 155. [Rejestracja]	877
Art. 156. [Zezwolenia]	878
Art. 157. [Zabezpieczenia akcyzowe]	879
Art. 158. [Postępowania w sprawie zwrotu akcyzy]	879
Art. 159. [Zezwolenie wyprowadzenia oraz podmioty pośredniczące] ...	879
Art. 160. [Dopuszczalne ubytki]	880
Art. 161. [Wyroby energetyczne powstałe jako produkt uboczny]	880
Art. 162. [Fakturowanie energii sprzedawanej na przełomie lutego i marca 2009 r.]	881
Art. 163. [Opodatkowanie wyrobów węglowych i koksu]	881
Art. 164. [Opodatkowanie gazu ziemnego]	882
Art. 165. [Prawo Ministra Finansów do obniżenia stawek akcyzy]	882
Art. 166. [Najpopularniejsza kategoria cenowa papierosów]	883
Art. 167. [Znaki akcyzy]	883
Rozdział 3. Przepisy końcowe	883
Art. 168. [Uchylenie ustawy z 2004 r.]	883
Art. 169. [Data wejścia w życie ustawy]	883
Załączniki	885
Bibliografia	897

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

- dyrektywa 92/83/EWG – dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. UE L 316 z 31.10.1992, s. 21; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 206, z późn. zm.)
- dyrektywa 92/84/EWG – dyrektywa Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. UE L 316 z 31.10.1992, s. 29; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 213)
- dyrektywa 2003/96/WE – dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 283 z 31.10.2003, s. 51; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 405, z późn. zm.)
- dyrektywa 2006/112/WE – dyrektywa 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, s. 1, z późn. zm.)
- dyrektywa 2008/118/WE – dyrektywa Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylająca dyrektywę 92/12/EWG (Dz. Urz. UE L 9 z 14.01.2009, s. 12, z późn. zm.)
- dyrektywa 2009/119/WE – dyrektywa Rady 2009/119/WE z dnia 14 września 2009 r. nakładająca na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych (Dz. Urz. UE L 265 z 9.10.2009, s. 9)
- dyrektywa 2011/64/UE – dyrektywa Rady 2011/64/UE z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych (Dz. Urz. UE L 176 z 5.07.2011, s. 24)

- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k.s. – ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 186 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 23)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.p.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
- o.p. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.)
- pr. bank. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 128 z późn. zm.)
- pr. cel. – ustawa z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 858 z późn. zm.)
- p.r.d. – ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.)
- pr. energ. – ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.)
- r.d.d. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie dokumentu dostawy, warunków i sposobu zwrotu wyrobów akcyzowych objętych zwolnieniem od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie oraz środków skażających alkohol etylowy (Dz. U. poz. 2285)
- r.d.u. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2015 r. w sprawie maksymalnych norm dopuszczalnych ubytków i dopuszczalnych norm zużycia wyrobów akcyzowych (Dz. U. poz. 2175)

-
- r.e.d. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie ewidencji i innych dokumentacji dotyczących wyrobów akcyzowych i znaków akcyzy (Dz. U. poz. 2361)
- r.o.w.a. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy (Dz. U. poz. 2283)
- rozporządzenie 2658/87 – rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. UE L 256 z 7.09.1987, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 2, s. 382, z późn. zm.)
- rozporządzenie 3199/93 – rozporządzenie Komisji (WE) nr 3199/93 z dnia 22 listopada 1993 r. w sprawie wzajemnego uznawania procedur całkowitego skażenia alkoholu etylowego do celów zwolnienia z podatku akcyzowego (Dz. Urz. UE L 288 z 23.11.1993, s. 12; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 249, z późn. zm.)
- rozporządzenie 884/2001 – rozporządzenie Komisji (WE) nr 884/2001 z dnia 24 kwietnia 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania dotyczące dokumentów towarzyszących przewozowi produktów winiarskich oraz rejestrów prowadzonych w sektorze wina (Dz. Urz. UE L 128 z 10.05.2001, s. 32; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, s. 202, z późn. zm.) – archiwalny
- rozporządzenie 2073/2004 – rozporządzenie Rady (WE) nr 2073/2004 z dnia 16 listopada 2004 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatków akcyzowych (Dz. Urz. UE L 359 z 4.12.2004, s. 1) – archiwalny
- rozporządzenie 684/2009 – rozporządzenie Komisji (WE) nr 684/2009 z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy Rady 2008/118/WE w odniesieniu do skomputeryzowanych procedur przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy (Dz. Urz. UE L 197 z 29.07.2009, s. 24, z późn. zm.)
- rozporządzenie 282/2011 – rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2011, s. 1, z późn. zm.)
- rozporządzenie 389/2012 – rozporządzenie Rady (UE) nr 389/2012 z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatków akcyzowych oraz uchylecia rozporządzenia (WE) nr 2073/2004 (Dz. Urz. UE L 121 z 8.05.2012, s. 1, z późn. zm.)
- rozporządzenie 162/2013 – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 162/2013 z dnia 21 lutego 2013 r. zmieniające załącznik do rozporządzenia
-

- (WE) nr 3199/93 w sprawie wzajemnego uznawania procedur całkowitego skażenia alkoholu etylowego do celów zwolnienia z podatku akcyzowego (Dz. Urz. UE L 49 z 22.02.2013, s. 55)
- r.p.s.p. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków dotyczących miejsca odbioru wyrobów akcyzowych oraz prowadzenia składu podatkowego (Dz. U. poz. 2234)
- r.z.a. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie zabezpieczeń akcyzowych (Dz. U. poz. 2326)
- r.z.a.w.a. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 sierpnia 2010 r. w sprawie zwrotu akcyzy od wyrobów akcyzowych (Dz. U. Nr 157, poz. 1053 z późn. zm.)
- r.z.p.a. – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 lutego 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 195 z późn. zm.)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 47)
- TUE – Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 13)
- u.a.p. – ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 641 z późn. zm.)
- u.b.b.c. – ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 775 z późn. zm.)
- u.e.e. – ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2167 z późn. zm.)
- u.g.t. – ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 197 z późn. zm.)
- u.o.d.o. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.)
- u.o.i.f. – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 94 z późn. zm.)
- u.o.z.e. – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478 z późn. zm.)
- u.p.a. – ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 752 z późn. zm.)
- u.p.e.a. – ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm.)
- u.s.d.g. – ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.)

-
- ustawa o SC – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 990 z późn. zm.)
- ustawa o VAT – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)
- ustawa z 2004 r. – ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257 z późn. zm.)
- ustawa z 2013 r. – ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (Dz. U. poz. 1231)
- ustawa z 2015 r. – ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1479 z późn. zm.)
- u.w.w. – ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1104 z późn. zm.)
- u.z.r.n. – ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1695 z późn. zm.)
- w.k.c. z 1992 r. – rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. UE L 302 z 19.10.1992, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, s. 307, z późn. zm.)
- w.k.c. z 2013 r. – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, s. 1)

2. Organy orzekające

- DIC – Dyrektor Izby Celnej
- DIS – Dyrektor Izby Skarbowej
- IC – Izba Celna
- IS – Izba Skarbowa
- MF – Minister Finansów
- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
- NUC – Naczelnik Urzędu Celnego
- SA – Sąd Apelacyjny
- SN – Sąd Najwyższy
- TK – Trybunał Konstytucyjny
- TSUE – Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

URE	– Urząd Regulacji Energetyki
US	– Urząd Skarbowy
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

3. Publikatory

Dor. Pod.	– Doradztwo Podatkowe
Dz. Urz. MF	– Dziennik Urzędowy Ministra Finansów
Dz. Urz. UE/WE	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej/Wspólnoty Europejskiej
M. Pod.	– Monitor Podatkowy

4. Pozostałe

ADT	– Administracyjny Dokument Towarzyszący
CBOSA	– Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
CEIDG	– Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
CN	– kod Nomenklatury Scalonej zgodny z załącznikiem I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. UE L 256 z 7.09.1987, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 2, s. 382, z późn. zm.)
CN 2009	– Kod CN obowiązujący w dacie wejścia w życie ustawy o podatku akcyzowym (od 1 marca 2009 r.)
e-AD	– elektroniczny Administracyjny Dokument
EFTA	– Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
IRGiT	– Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych
KE	– Komisja Europejska
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy
NBP	– Narodowy Bank Polski
NIP	– Numer Identyfikacji Podatkowej
ORINS	– Ogólne Reguły Interpretacji Nomenklatury Scalonej
PKWiU	– Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług
S-PL	– polski skład podatkowy
S-UE	– skład podatkowy w innym kraju UE (niż Polska)
System	– System EMCS – system przemieszczania oraz nadzoru wyrobów akcyzowych
UDT	– uproszczony dokument towarzyszący
VAT	– podatek od towarów i usług
WDT	– wewnątrzwspólnotowa dostawa
WIA	– wiążąca informacja akcyzowa

WIT	- wiążąca informacja taryfowa
WNT	- wewnątrzwspólnotowe nabycie
ZUS	- Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Wprowadzenie

Niniejsza publikacja jest kompleksowym komentarzem do ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 752 z późn. zm.), napisanym przez praktyka zajmującego się na co dzień świadczeniem doradztwa podatkowego na rzecz podmiotów m.in. z branż: energetycznej (paliwa, wyroby gazowe, wyroby węglowe), energii elektrycznej, tytoniowej, alkoholowej oraz motoryzacyjnej. W publikacji omówiono zagadnienia dotyczące zarówno drobnych przedsiębiorców (np. sprowadzających samochody osobowe do Polski, prowadzących hurtownie alkoholowe lub sprzedających węgiel), jak i największych w Polsce spółek (np. zajmujących się obrotem energią elektryczną lub jej dystrybucją albo produkujących paliwa).

Publikacja zawiera wiele odniesień do problemów, z którymi borykają się osoby zawodowo rozliczające akcyzę w przedsiębiorstwach i z których istnienia często nie zdają sobie sprawy ci, których wiedza o akcyzie ogranicza się jedynie do lektury przepisów. Z tego też powodu znajdują się w niej liczne przykłady orzeczeń sądów administracyjnych, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, interpretacji urzędowych oraz odpowiedzi na interpelacje poselskie. Miejscami autor posłużył się własnymi przykładami, co powinno ułatwić zrozumienie problematyki.

Komentarz do poszczególnych artykułów ustawy jest uzupełniony licznymi odwołaniami do aktów wykonawczych, bez których omówienie przepisów ustawowych byłoby niepełne. Autor zwrócił również uwagę na kwestie wątpliwe, co do których stanowisko organów podatkowych nie zawsze jest spójne.

Szczególne nacisk położono na przybliżenie najnowszych zmian do ustawy, a także aktów wykonawczych wprowadzanych sukcesywnie w trakcie 2015 r., z których część weszła w życie dopiero z dniem 1 stycznia 2016 r.

W odniesieniu do zmian legislacyjnych, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., omówiono m.in. te wprowadzone ustawą z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwie-

niu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 1662), włączającej do polskiego porządku prawnego instytucję wiążącą informacji akcyzowej. Ponadto na mocy tej ustawy m.in.:

- odstąpiono od obowiązku powiadamiania naczelnika urzędu celnego o formie (papierowa/elektroniczna) prowadzonej ewidencji akcyzowej,
- wprowadzono ułatwienia w zakresie obrotu olejami opałowymi,
- wprowadzono ułatwienia dla tzw. małych winiarni i rolników wytwarzających wina.

Dodatkowo spośród zmian obowiązujących od 1 stycznia 2015 r. omówiono te wprowadzone ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. poz. 1877 z późn. zm.), przewidujące m.in. zmianę zasad opodatkowania cygar i cygaretek oraz papierosów z tytoniu do palenia lub cygar wytwarzanych przy użyciu maszyn udostępnianych w miejscach sprzedaży detalicznej. Pozostając przy zasadach rozliczenia akcyzy, uwzględniono zmiany w stawkach akcyzy na paliwa silnikowe wynikające z obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie stawek akcyzy na paliwa silnikowe obowiązujących w roku 2015 (M.P. poz. 1148).

Nie zabrakło również odniesień do ustawy z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, ustawy o Funduszu Kolejowym oraz ustawy o podatku akcyzowym (Dz. U. poz. 1559), która z dniem 1 stycznia 2015 r. wprowadziła zmiany mające na celu objęcie opłaty paliwowej zabezpieczeniem akcyzowym, a także uprawniała Ministra Finansów do corocznego aktualizowania stawek akcyzy na niektóre paliwa.

Poświęcono także sporo uwagi zmianie, która weszła w życie 8 stycznia 2015 r. na mocy ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (Dz. U. poz. 18), wprowadzającej zwolnienie z akcyzy dla karetek pogotowia (ambulansów).

Ze zmian obowiązujących od 1 kwietnia 2015 r. skoncentrowano się na tych wprowadzonych ustawą z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o Służbie Celnej, ustawy o urzędach i izbach skarbowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 211). W zmianach tych chodziło o określenie innej niż dotychczas właściwości miejscowej organów podatkowych właściwych w zakresie postępowań dotyczących zwrotu akcyzy oraz zwrotu kwoty stanowiącej wartość podatkowych znaków akcyzy, kwoty na pokrycie kosztów wytworzenia znaków akcyzy, należności za legalizacyjne znaki akcyzy lub należności za legalizacyjne znaki akcyzy pomniejszone o koszty ich wytworzenia. Ustawa ta zainicjowała zmianę mającą doprowadzić do rozliczeń podatnika wyłącznie z jedną izbą celną. Celem ich było zapewnienie, aby w sytuacji zaistnienia potrzeby złożenia wyjaśnień czy też dokumentów przedsiębiorca i podatnik kontaktowali się

tylko z jednym organem celnym. Kontynuacją tych zmian są zmiany wprowadzone 1 października 2015 r., związane m.in. z wyznaczeniem Dyrektora Izby Celnej w Krakowie jako organu odpowiedzialnego za rozliczanie akcyzy z podatnikami.

Uwzględniono też zmiany, które weszły w życie 1 września 2015 r., wynikające z ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o administracji podatkowej (Dz. U. poz. 1269 z późn. zm.), tj. możliwości złożenia deklaracji akcyzowych w każdym urzędzie celnym lub urzędzie skarbowym, w którym jest prowadzone centrum obsługi.

Nie pominięto również obszernych zmian, które weszły w życie 1 stycznia 2016 r. Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1479 z późn. zm.) zakłada:

- 1) zniesienie odrębnego druku INF – informacji o wyrobach akcyzowych w składzie podatkowym;
- 2) umożliwienie korzystania ze zwolnienia od akcyzy przysługującego zakładowi energochłonnemu przez podmioty rozpoczynające działalność gospodarczą z wykorzystaniem wyrobów węglowych lub wyrobów gazowych oraz podmiotowi uruchamiającemu nową instalację wykorzystującą wyroby węglowe lub wyroby gazowe, a także doprecyzowanie pojęcia systemu prowadzącego do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej;
- 3) zmianę zasad opodatkowania akcyzą suszu tytoniowego sprzedawanego przez pośredniczące podmioty tytoniowe;
- 4) zwolnienie od akcyzy energii elektrycznej wykorzystywanej do celów redukcji chemicznej, w procesach elektrolitycznych, w procesach metalurgicznych lub w procesach mineralogicznych;
- 5) rozszerzenie możliwości stosowania celnych procedur uproszczonych przy obejmowaniu procedurą wywozu alkoholu etylowego zawartego w kosmetykach;
- 6) doprecyzowanie regulacji dotyczących wyrobów energetycznych opodatkowanych zerową stawką akcyzy, np. określenie katalogu przypadków stosowania zerowej stawki akcyzy, odstąpienie od obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego;
- 7) doprecyzowanie regulacji w zakresie opodatkowania strat olejów smarowych oraz wyrobów akcyzowych opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie przez objęcie ich definicją ubytków wyrobów akcyzowych;
- 8) zmiany przepisów dotyczących zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie wyrobów akcyzowych, m.in. przez zmniejszenie minimalnych wysokości obrotu oraz wielkości powierzchni magazynowych dla podmiotów prowadzących działalność w formie usługowych składów podatkowych typu magazynowego;
- 9) wydłużenie terminu nałożenia otrzymanych znaków akcyzy, zwrotu niewykorzystanych, uszkodzonych lub zniszczonych znaków akcyzy oraz wydłużenie okresu ważności znaków akcyzy w przypadku wprowadzenia nowego wzoru znaku akcyzy;

- 10) rozszerzenie przypadków, w których dopuszcza się przemieszczanie na terytorium kraju w procedurze zawieszenia poboru akcyzy wyrobów oznaczonych znakami akcyzy pomiędzy składami podatkowymi;
- 11) odstąpienie od obowiązku prowadzenia ewidencji wyrobów zwolnionych od akcyzy ze względu na przeznaczenie jako warunku zwolnienia tych wyrobów od akcyzy;
- 12) zmiany uproszczeniowe w zakresie przepisów dotyczących warunków magazynowania wyrobów akcyzowych;
- 13) doprecyzowanie przepisów dotyczących dokonywania przeładunku olejów smarowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy poza składem podatkowym w sytuacji, gdy dochodzi do zmiany środka transportu, a przeładowywane oleje smarowe w całości są przemieszczane do jednego miejsca odbioru wskazanego w dokumencie handlowym;
- 14) zmiany uproszczeniowe w sposobie stosowania zabezpieczeń akcyzowych;
- 15) odstąpienie od wymogu obowiązkowej obecności funkcjonariusza celnego podczas niszczenia piwa i wyrobów winiarskich z zapłaconą akcyzą zwróconych w wyniku reklamacji;
- 16) zmiany przepisów z zakresu podatku akcyzowego i kontroli mające na celu uproszczenie procedur związanych z prowadzeniem działalności w zakresie wyrobów akcyzowych:
  - a) umożliwienie wnoszenia zastrzeżeń do protokołu z kontroli obrachunkowej,
  - b) wyeliminowanie podwójnej weryfikacji podmiotów przed wydaniem zezwolenia akcyzowego oraz podwójnej dokumentacji dotyczącej składu podatkowego,
  - c) wprowadzenie jednego wniosku o wydanie zezwolenia i o urzędowe sprawdzenie,
  - d) odstąpienie od przeprowadzania urzędowego sprawdzenia po wznowieniu działalności,
  - e) dodanie w ustawie o podatku akcyzowym nowego działu, regulującego kwestie związane z ewidencjami i innymi dokumentacjami;
- 17) wprowadzenie możliwości wyboru przez podatnika właściwego organu podatkowego w zakresie akcyzy, w sytuacji gdy czynności prawne podlegające opodatkowaniu akcyzą są dokonywane lub stany faktyczne podlegające opodatkowaniu akcyzą występują na obszarze właściwości miejscowej dwóch lub więcej organów podatkowych;
- 18) wprowadzenie regulacji umożliwiającej korektę ilości wyrobów gazowych podlegających zwolnieniu od akcyzy, określonej w umowie stanowiącej warunek ich zwolnienia od akcyzy, jeżeli sprzedaż tych wyrobów jest rozliczana okresowo, a umowa dotyczy również wyrobów gazowych niepodlegających zwolnieniu.

W książce mowa jest również o drobniejszych modyfikacjach wprowadzonych 1 stycznia 2016 r. ustawą z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1649 z późn. zm.), tj. podwyższonej stawce odsetek za zwłokę w wysokości 150% w odniesieniu do podatników akcyzy zaniżających o 25% akcyzę należną oraz zasad stosowania przepisów celnych do po-

boru i wysokości odsetek od zaległości podatkowej między akcyzą wynikającą z decyzji importowej naczelnika urzędu celnego a akcyzą pobraną przez ten organ wraz z odsetkami za zwłokę od niepobranej kwoty akcyzy.

W sposób syntetyczny odniesiono się do zmian w przepisach wykonawczych do ustawy akcyzowej (m.in. nowe: rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie zabezpieczeń akcyzowych, Dz. U. poz. 2326; rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie ewidencji i innych dokumentacji dotyczących wyrobów akcyzowych i znaków akcyzy, Dz. U. poz. 2361; rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie właściwości urzędów celnych i izb celnych w zakresie akcyzy, Dz. U. poz. 422 z późn. zm.; a także rozporządzenia zmieniające: rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego, Dz. U. poz. 2176) oraz nowelizacji innych przepisów mających wpływ na obowiązki w akcyzie (np. ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, Dz. U. poz. 478 z późn. zm.). Uwzględniono również wiele najnowszych orzeczeń i interpretacji, z zastrzeżeniem ograniczenia do zakresu niniejszej publikacji.

W treści przepisów uwzględniono zmiany wchodzące w życie z dniem 19 maja 2016 r., które zostały wprowadzone wskutek uchwalenia ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1893). Zmiany te nie mają jednak większego znaczenia dla komentowanych zagadnień, gdyż ograniczają się one do kwestii technicznych związanych m.in. z: usunięciem obowiązku podawania we wnioskach akcyzowych numeru w ewidencji działalności gospodarczej oraz zastąpieniu w przepisach o tych wnioskach sformułowania „numer KRS” sformułowaniem „numer w rejestrze przedsiębiorców KRS”. Przedsiębiorca indywidualny ma obowiązek posługiwania się numerem NIP, którego podanie powinno być dla urzędu wystarczające, jeżeli chodzi o zidentyfikowanie podatnika. Poza tym, ewidencje działalności gospodarczej prowadzone przez organy gminy i nadawane w nich numery funkcjonowały w systemie prawa do momentu zmirowania wpisu do CEIDG, ale nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2011 r., natomiast CEIDG nie nadaje odrębnych numerów.

Autor ma nadzieję, że Czytelnicy znajdą w książce odpowiedzi na wszystkie nurtujące ich pytania (bądź chociaż część z nich) związane z wykładnią przepisów ustawy akcyzowej. W przypadku braku omówienia bądź niekompletnego omówienia poszczególnych problemów w tej publikacji autor będzie wdzięczny za przekazanie uwag i pytań na adres mailowy: j-matarewicz@wp.pl. Państwa uwagi na pewno zostaną uwzględnione w ewentualnym kolejnym wydaniu komentarza.

Jacek Matarewicz

USTAWA

z dnia 6 grudnia 2008 r.

o podatku akcyzowym¹

(tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 752; zm.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1559, poz. 1662, poz. 1877; z 2015 r. poz. 18, poz. 211, poz. 978, poz. 1269, poz. 1479, poz. 1649, poz. 1844, poz. 1893)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw:

- 1) dyrektywy Rady 83/183/EWG z dnia 28 marca 1983 r. w sprawie zwolnień od podatku stosowanych do przywozu na stałe z Państw Członkowskich majątku prywatnego osób fizycznych (Dz. Urz. WE L 105 z 23.04.1983, str. 64, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 117, z późn. zm.);
- 2) dyrektywy Rady 83/182/EWG z dnia 28 marca 1983 r. w sprawie zwolnień podatkowych we Wspólnocie, dotyczących niektórych środków transportu czasowo wwożonych do jednego Państwa Członkowskiego z innego Państwa Członkowskiego (Dz. Urz. WE L 105 z 23.04.1983, str. 59, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 112, z późn. zm.);
- 3) dyrektywy Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania (Dz. Urz. WE L 76 z 23.03.1992, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 179, z późn. zm.);
- 4) dyrektywy Rady 92/79/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia podatków od papierosów (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992, str. 8, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 13, str. 202, z późn. zm.);
- 5) dyrektywy Rady 92/80/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia podatków od wyrobów tytoniowych innych niż papierosy (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992, str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 13, str. 204, z późn. zm.);
- 6) dyrektywy Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992, str. 21, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 206);
- 7) dyrektywy Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992, str. 29; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 213);
- 8) dyrektywy Rady 95/59/WE z dnia 27 listopada 1995 r. w sprawie podatków innych niż podatki obrotowe, wpływających na spożycie wyrobów tytoniowych (Dz. Urz. WE L 291 z 06.12.1995, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 283, z późn. zm.);
- 9) dyrektywy Rady 95/60/WE z dnia 27 listopada 1995 r. w sprawie banderolowania olejów napędowych i nafty (Dz. Urz. WE L 291 z 06.12.1995, str. 46; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 289);

-
- 10) dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 283 z 31.10.2003, str. 51, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 405, z późn. zm.);
  - 11) dyrektywy Rady 2004/74/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. zmieniającej dyrektywę 2003/96/WE w zakresie możliwości stosowania przez określone Państwa Członkowskie czasowych zwolnień lub obniżek poziomu opodatkowania na produkty energetyczne i energię elektryczną (Dz. Urz. UE L 157 z 30.04.2004, str. 87; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 2, str. 16);
  - 12) dyrektywy Rady 2006/79/WE z dnia 5 października 2006 r. w sprawie zwolnienia od podatku przy przywozie z państw trzecich małych partii towarów o charakterze niehandlowym (Dz. Urz. UE L 286 z 17.10.2006, str. 15);
  - 13) dyrektywy Rady 2007/74/WE z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zwolnienia towarów przywożonych przez osoby podróżujące z państw trzecich z podatku od wartości dodanej i akcyzy (Dz. Urz. UE L 346 z 29.12.2007, str. 6).

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. [Przedmiot ustawy]

- 1. Ustawa określa opodatkowanie podatkiem akcyzowym, zwanym dalej „akcyzą”, wyrobów akcyzowych oraz samochodów osobowych, organizację obrotu wyrobami akcyzowymi, a także oznaczanie znakami akcyzy.**
- 2. Akcyza stanowi dochód budżetu państwa.**

Zakres przedmiotowy ustawy

1. Artykuł 1 u.p.a. jest potwierdzeniem, że najistotniejsze zagadnienia związane z opodatkowaniem akcyzą uregulowane są w akcie prawnym o randze ustawy, co z kolei jest zgodne z art. 217 Konstytucji RP, w myśl którego nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. To właśnie komentowana ustawa reguluje najważniejsze kwestie związane z akcyzą, w tym określa reguły opodatkowania określonych wyrobów (wyrobów akcyzowych oraz samochodów osobowych), wskazuje podmioty, na których ciąży obowiązek podatkowy (podatników akcyzy), charakteryzuje przedmiot opodatkowania oraz wysokość podatku (określa jego stawki). Ponadto ustawa określa warunki zwolnienia danych towarów z podatku. Jednocześnie to właśnie z ustawy wynika, jak zorganizowany jest w Polsce obrót wyrobami akcyzowymi, jakie trzeba spełnić warunki, żeby korzystać z danych preferencji podatkowych, a także jakie obowiązki ciążą na podatnikach tego podatku, włączając obowiązek nanoszenia znaków akcyzy.
2. Ustawa zawiera jednak wiele delegacji dla Ministra Finansów do wydania rozporządzeń wykonawczych regulujących pewne zagadnienia bardziej szczegółowo. Do rozporządzeń tych zalicza się:

- 1) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie właściwości urzędów celnych i izb celnych w zakresie akcyzy (Dz. U. poz. 422 z późn. zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 14 ust. 11 u.p.a.;
- 2) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie właściwości urzędów celnych i izb celnych w zakresie spraw dotyczących znaków akcyzy (Dz. U. poz. 423 z późn. zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 15 ust. 3 u.p.a.;
- 3) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie wzorów dokumentów związanych z rejestracją w zakresie podatku akcyzowego (Dz. U. poz. 2296), do którego wydania delegację zawiera art. 20 u.p.a.;
- 4) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 grudnia 2015 r. w sprawie wzorów deklaracji podatkowych dla podatku akcyzowego oraz deklaracji w sprawie przedpłaty akcyzy (Dz. U. poz. 2279), do którego wydania delegację zawierają art. 26 ust. 1 oraz art. 106 ust. 4 pkt 1 u.p.a.;
- 5) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 października 2013 r. w sprawie wyrobów akcyzowych, w przypadku których podatnicy mogą stosować kwartalny okres rozliczeniowy (Dz. U. poz. 1276), do którego wydania delegację zawiera art. 26 ust. 2 pkt 2 u.p.a.;
- 6) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 lutego 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 195 z późn. zm.), do którego wydania delegację zawierają art. 31 ust. 6, art. 39 ust. 1 pkt 2–3 oraz art. 113 ust. 1 u.p.a.;
- 7) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie warunków stosowania niektórych zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. poz. 2162), do którego wydania delegację zawiera art. 38 ust. 2 pkt 1–2 u.p.a.;
- 8) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie dokumentu dostawy, warunków i sposobu zwrotu wyrobów akcyzowych objętych zwolnieniem od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie oraz środków skazających alkohol etylowy (Dz. U. poz. 2285), do którego wydania delegację zawiera art. 38 ust. 1 u.p.a.;
- 9) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie dokumentacji i procedur związanych z przemieszczaniem wyrobów akcyzowych (Dz. U. poz. 2235), do którego wydania delegację zawierają art. 43 ust. 1 pkt 6, art. 55 ust. 3 oraz art. 77 ust. 3 u.p.a.;
- 10) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 listopada 2010 r. w sprawie informacji umieszczanych w Systemie oraz w e-AD (Dz. U. Nr 229, poz. 1501), do którego wydania delegację zawierają art. 41h ust. 2, art. 43 ust. 3 oraz art. 46 ust. 8 u.p.a.;
- 11) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie postępowania w przypadku niedostępności Systemu oraz po przywróceniu jego dostępności, a także określenia przypadku, w którym podmiot wysyłający ma obowiązek dokonania zmiany miejsca przeznaczenia wyrobów akcyzowych (Dz. U. Nr 241, poz. 1617), do którego wydania delegację zawierają art. 41d ust. 3 oraz art. 41f ust. 6 u.p.a.;

- 12) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których podmioty nie muszą spełniać dodatkowych warunków uzyskania zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego (Dz. U. poz. 2212), do którego wydania delegację zawiera art. 55 ust. 4 u.p.a.;
- 13) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie szczególnych warunków dotyczących miejsca odbioru wyrobów akcyzowych oraz prowadzenia składu podatkowego (Dz. U. poz. 2234), do którego wydania delegację zawiera art. 59 ust. 7 u.p.a.;
- 14) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji uproszczonej dla podatku akcyzowego (Dz. U. poz. 2138), do którego wydania delegację zawierają art. 78 ust. 10 oraz art. 106 ust. 4 pkt 2 u.p.a.;
- 15) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie wzoru zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzspółnotowym (Dz. U. poz. 2232), do którego wydania delegację zawiera art. 78 ust. 8 u.p.a.;
- 16) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego (Dz. U. poz. 1842 z późn. zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 64 ust. 10 u.p.a.;
- 17) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie zabezpieczeń akcyzowych (Dz. U. poz. 2326), do którego wydania delegację zawierają art. 66 ust. 1, art. 67 ust. 3 oraz art. 74 ust. 5 u.p.a.;
- 18) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie określenia przypadków, w których stosuje się niższy poziom zabezpieczenia akcyzowego, szczególnych warunków odnotowywania obciążenia zabezpieczenia generalnego lub zwolnienia go z tego obciążenia przez podmiot obowiązany do jego złożenia, oraz przypadków, w których nie odnotowuje się obciążenia zabezpieczenia generalnego (Dz. U. poz. 1830), do którego wydania delegację zawiera art. 66 ust. 2 pkt 3, 4, 6 u.p.a.;
- 19) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów treści gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych składanych jako zabezpieczenie akcyzowe (Dz. U. poz. 1837), do którego wydania delegację zawiera art. 69 ust. 5 u.p.a.;
- 20) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 sierpnia 2010 r. w sprawie wzoru dokumentu potwierdzenia złożenia zabezpieczenia akcyzowego lub zapłaty akcyzy na terytorium kraju (Dz. U. Nr 156, poz. 1049), do którego wydania delegację zawiera art. 76 u.p.a.;
- 21) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 sierpnia 2010 r. w sprawie zwrotu akcyzy od wyrobów akcyzowych (Dz. U. Nr 157, poz. 1053 z późn. zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 82 ust. 7 u.p.a.;
- 22) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie podatku akcyzowego (Dz. U. poz. 2318), do którego wydania delegację zawiera art. 84 ust. 2 u.p.a.;

- 23) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2015 r. w sprawie maksymalnych norm dopuszczalnych ubytków i dopuszczalnych norm zużycia wyrobów akcyzowych (Dz. U. poz. 2175), do którego wydania delegację zawiera art. 85 ust. 5 u.p.a.;
- 24) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie norm dopuszczalnych ubytków niektórych wyrobów akcyzowych (Dz. U. poz. 2181), do którego wydania delegację zawiera art. 85 ust. 7 u.p.a.;
- 25) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 sierpnia 2010 r. w sprawie znakowania i barwienia wyrobów energetycznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1054), do którego wydania delegację zawiera art. 90 ust. 3 u.p.a.;
- 26) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 lutego 2009 r. w sprawie metod ustalania parametrów służących do określenia podstawy opodatkowania piwa (Dz. U. Nr 32, poz. 224), do którego wydania delegację zawiera art. 94 ust. 5 u.p.a.;
- 27) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 grudnia 2010 r. w sprawie informacji o liczbie papierosów poszczególnych marek i ilości tytoniu do palenia oznaczonych maksymalną ceną detaliczną (Dz. U. Nr 257, poz. 1734), do którego wydania delegację zawiera art. 99 ust. 12 u.p.a.;
- 28) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie deklaracji o wysokości akcyzy pobranej i wpłaconej przez płatnika (Dz. U. Nr 32, poz. 245), do którego wydania delegację zawiera art. 103 ust. 3 u.p.a.;
- 29) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie zwrotu akcyzy od samochodu osobowego (Dz. U. Nr 32, poz. 246), do którego wydania delegację zawiera art. 107 ust. 6 u.p.a.;
- 30) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dokumentów potwierdzających zapłatę akcyzy na terytorium kraju od samochodu osobowego nabytego wewnątrzspółnotowo lub brak obowiązku zapłaty tej akcyzy (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 11), do którego wydania delegację zawiera art. 109 ust. 4 u.p.a.;
- 31) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 sierpnia 2010 r. w sprawie zwolnień wyrobów akcyzowych z obowiązku oznaczania znakami akcyzy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1533 z późn. zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 119 u.p.a.;
- 32) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy (Dz. U. poz. 2283), do którego wydania delegację zawierają art. 122 ust. 1, art. 123 ust. 4, art. 125 ust. 6, art. 126 ust. 6, art. 129, 131 ust. 10, art. 132 ust. 5, art. 137 oraz 138 ust. 5 u.p.a.;
- 33) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu przekazania znaków akcyzy następcom prawnym lub podmiotom przekształconym (Dz. U. poz. 1522), do którego wydania delegację zawiera art. 130 ust. 6 u.p.a.;
- 34) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wyznaczenia dyrektorów izb celnych właściwych do prowadzenia spraw w zakresie wiążącej

informacji akcyzowej (Dz. U. poz. 1880), do którego wydania delegację zawiera art. 14 ust. 12 u.p.a.;

- 35) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzoru wniosku o wydanie wiążącej informacji akcyzowej (Dz. U. poz. 1867), do którego wydania delegację zawiera art. 7e ust. 6 u.p.a.;
- 36) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie wniosków dotyczących rejestracji pośredniczących podmiotów tytoniowych (Dz. U. poz. 2349), do którego wydania delegację zawiera art. 20i u.p.a.;
- 37) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie wykazu dokumentów potwierdzających dokonanie zapłaty zobowiązania podatkowego i opłaty paliwowej (Dz. U. poz. 2259), do którego wydania delegację zawiera art. 14 ust. 13 u.p.a.

3. Kwestie związane z opodatkowaniem akcyzą regulują również inne akty prawne (ustawy i rozporządzenia), w tym m.in.:

- 1) ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1340);
- 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1339);
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. poz. 789);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 990 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 775 z późn. zm.);
- 6) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie kontroli niektórych wyrobów akcyzowych (Dz. U. poz. 2293);
- 7) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 października 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej organów Służby Celnej w zakresie, w jakim właściwość ta nie wynika z przepisów regulujących zadania organów celnych i organów podatkowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 481 z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 641 z późn. zm.).

4. Polskie przepisy powinny być zgodne z prawem wspólnotowym, na które w przypadku podatku akcyzowego składają się głównie dyrektywy. Dyrektywy są aktami prawnymi-

mi kierowanymi przede wszystkim do państw członkowskich, których zadaniem jest prawidłowa implementacja przepisów dyrektyw do prawa krajowego (wewnętrznego). Brak implementacji lub niewłaściwa implementacja dyrektywy do krajowego porządku prawnego daje podatnikom możliwość zastosowania wprost jej przepisów (zasada bezpośredniej skuteczności dyrektywy), jeżeli są one wystarczająco jasne, bezwarunkowe i precyzyjne (np. wyrok TSUE z dnia 19 stycznia 1982 r. w sprawie 8/81 *Ursula Becker v. Finanzamt Munster-Innenstadt*, LEX nr 83869). Co istotne, niewłaściwe implementowanie dyrektywy może być wykorzystane wyłącznie na korzyść podatnika, co oznacza, że jeżeli niezgodne z dyrektywą przepisy krajowe są dla niego korzystniejsze, to organy podatkowe nie mają prawa ich kwestionować z uwagi na treść regulacji dyrektywy (np. wyrok TSUE z dnia 11 czerwca 1987 r. w sprawie 14/86 *Pretore di Salo v. Osoby nieznanne*, LEX nr 129533). Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej „konsekwentnie stoi (...) na stanowisku, iż dyrektywy nie mogą tworzyć obowiązków dla jednostek i tym samym nie mogą wywoływać horyzontalnego skutku bezpośredniego. Podobnie też przepisy nieimplementowanej dyrektywy nie mogą być stosowane przez organy państwa członkowskiego przeciwko jednostce” (M.M. Kenig-Witkowska (red.), A. Łazowski, R. Ostrihansky, *Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej*, Warszawa 2006, s. 270).

5. Podatek akcyzowy jest podatkiem zharmonizowanym na szczeblu wspólnotowym, co oznacza, że w poszczególnych państwach członkowskich, podobnie jak w przypadku VAT, obowiązują (bądź powinny obowiązywać) zbliżone regulacje prawne. Do najważniejszych regulacji prawnych w zakresie akcyzy zaliczyć należy:
  - 1) dyrektywę Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającą dyrektywę 92/12/WE (Dz. Urz. UE L 9 z 14.01.2009, s. 12 z późn. zm.);
  - 2) rozporządzenie Komisji (WE) nr 684/2009 z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy Rady 2008/118/WE w odniesieniu do skomputeryzowanych procedur przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy (Dz. Urz. UE L 197 z 29.07.2009, s. 24 z późn. zm.);
  - 3) dyrektywę Rady 2011/64/UE z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych (Dz. Urz. UE L 176 z 5.07.2011, s. 24);
  - 4) dyrektywę Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. UE L 316 z 31.10.1992, s. 21; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 206, z późn. zm.);
  - 5) dyrektywę Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. UE L 316 z 31.10.1992, s. 29; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 213);

- 6) dyrektywę Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 283 z 31.10.2003, s. 51; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 405, z późn. zm.).

Harmonizacja nie obejmuje wszystkich wyrobów podlegających opodatkowaniu akcyzą. Przykładem w Polsce są samochody osobowe, które nie w każdym kraju są objęte tym podatkiem. Podstawą prawną takiego stanu rzeczy jest m.in. art. 1 ust. 3 lit. a dyrektywy 2008/118/WE, który stanowi wprost, że państwa członkowskie mogą nakładać podatki na produkty inne niż wyroby akcyzowe pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia formalności przy przekraczaniu granic. Z kolei opodatkowanie akcyzą lub innym równoważnym podatkiem wyrobów akcyzowych zharmonizowanych powinno być zgodne z prawem Unii Europejskiej w zakresie VAT i akcyzy, co potwierdził Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie C-82/12 *Transportes Jordi Besora SL v. Generalitat de Catalunya*, LEX nr 1427634. Trybunał zakwestionował w tym wyroku hiszpański podatek od niektórych wyrobów mineralnych.

Zasady ogólne podatku akcyzowego

6. Stosowanie przepisów akcyzowych pozwala zauważyć pewne powtarzalne reguły, które – podobnie jak w przypadku podatku od towarów i usług – tworzą zasady ogólne opodatkowania tym podatkiem. Do zasad ogólnych można zaliczyć:
- 1) jednokrotność opodatkowania;
  - 2) pierwszeństwo prawa wspólnotowego w przypadku niezgodności z regulacjami krajowymi;
  - 3) konkretyzację przedmiotu opodatkowania;
  - 4) opodatkowanie konsumpcji;
  - 5) zakaz wprowadzania ograniczeń w handlu Unii Europejskiej.

Jednokrotność opodatkowania

7. Akcyza jest podatkiem jednofazowym, co oznacza, że wyrób akcyzowy powinien być opodatkowany tylko jeden raz. Ustawa zawiera regulacje, które wprowadzają ten mechanizm w życie. Przykładowo, zgodnie z art. 8 ust. 6 u.p.a., jeżeli w stosunku do wyrobu akcyzowego powstał obowiązek podatkowy w związku z wykonaniem jednej z czynności, o których mowa w art. 8 ust. 1 u.p.a., to nie powstaje obowiązek podatkowy na podstawie innej czynności podlegającej opodatkowaniu akcyzą, jeżeli kwota akcyzy została, po zakończeniu procedury zawieszenia poboru akcyzy, określona lub zadeklarowana w należnej wysokości, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej. W ujęciu modelowym ciężar ekonomiczny podatku przerzucany jest na kolejnych

nabywców, obciążając ostatecznie konsumenta. Warto odnotować, że w przypadku przedsiębiorców będących podatnikami VAT akcyza, jako element kalkulacyjny ceny, wchodzi do podstawy opodatkowania VAT.

Pierwszeństwo prawa wspólnotowego

8. Zgodnie z zasadą pierwszeństwa prawo wspólnotowe ma wartość nadrzędną w stosunku do prawa krajowego państw członkowskich. Zasada pierwszeństwa dotyczy wszystkich aktów wspólnotowych, które mają moc wiążącą. Państwa członkowskie nie mogą więc stosować przepisu krajowego, który jest niezgodny z prawem wspólnotowym. Zasadę tę wielokrotnie potwierdzał Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w swoich orzeczeniach, w tym m.in. w wyroku z dnia 15 lipca 1964 r. w sprawie 6/64 *Flaminio Costa v. ENEL*, LEX nr 139862.

W podatku akcyzowym, jak już była o tym mowa, największą rolę odgrywają dyrektywy Rady, które zawierają najważniejsze regulacje prawne. Zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego oznacza więc, że sprzeczne z dyrektywami akcyzowymi (np. z dyrektywą energetyczną, tj. dyrektywą 2003/96/WE) regulacje krajowe mogą zostać pominięte przez obywateli.

Konkretyzacja przedmiotu opodatkowania

9. Zasada konkretyzacji przedmiotu opodatkowania podatkiem akcyzowym oznacza, że podatek ten obciąża wyłącznie określone normatywnie wyroby. Co więcej, wyłącznie wskazane w przepisach czynności związane ze wspomnianymi powyżej wyrobami rodzą obowiązek podatkowy w akcyzie. Obecnie opodatkowaniu w Polsce akcyzą podlegają wyroby akcyzowe oraz samochody osobowe. Spekulowano, że w przyszłości akcyzą zostaną również obciążone m.in. słodkie napoje gazowane (por. Ł. Zalewski, P. Molik, *Słodkie bąbelki ze słoną akcyzą. Resort finansów analizuje możliwość opodatkowania napojów gazowanych*, Dziennik Gazeta Prawna, 10 marca 2014).

Opodatkowanie konsumpcji

10. Z zasadą jednokrotności opodatkowania akcyzą wiąże się również zasada opodatkowania konsumpcji, która sprowadza się do obciążania ciężarem ekonomicznym podatku ostatecznego nabywcy wyrobu. Zasadę tę potwierdza np. koncepcja opodatkowania sprzedaży energii elektrycznej wyłącznie na rzecz nabywcy końcowego. W przypadku koncesjonowanych podmiotów występujących na rynku energii elektrycznej (np. posiadających koncesję na obrót energią) opodatkowane jest zużycie energii elektrycznej lub wspomniana właśnie sprzedaż na rzecz nabywcy końcowego, gdyż sprzedaż na rzecz innego koncesjonowanego podmiotu, co do zasady, nie wiąże się z powstaniem obowiązku podatkowego w akcyzie.

Zakaz wprowadzania ograniczeń w handlu UE

11. Kolejną zasadą podatku akcyzowego, również wynikającą z członkostwa Polski w Unii Europejskiej, jest zakaz wprowadzania ograniczeń w handlu Unii przez regulacje akcyzowe. Prawo Unii Europejskiej wyróżnia pięć swobód związanych z funkcjonowaniem wspólnego rynku. Są to:

- 1) swoboda przepływu towarów;
- 2) swoboda przepływu osób;
- 3) swoboda przedsiębiorczości;
- 4) swoboda świadczenia usług;
- 5) swoboda przepływu kapitału.

Zasady te prowadzić mają do niedyskryminacyjnego traktowania przedsiębiorców i obywateli z innych państw członkowskich. Zgodnie z art. 110 akapit 1 Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 13) żadne państwo członkowskie nie nakłada bezpośrednio lub pośrednio na produkty innych państw członkowskich podatków wewnętrznych jakiegokolwiek rodzaju wyższych od tych, które nakłada bezpośrednio lub pośrednio na podobne produkty krajowe.

12. Zgodnie natomiast z art. 28 ust. 1 TFUE Unia obejmuje unię celną, która rozciąga się na całą wymianę towarową i obejmuje zakaz ceł przywozowych i wywozowych między państwami członkowskimi oraz **wszelkich opłat o skutku równoważnym**, jak również przyjęcie wspólnej taryfy celnej w stosunkach z państwami trzecimi. Na szczeblu organów centralnych Unii Europejskiej ustalana jest wspólna polityka celna, która powinna być spójna w całej Unii. Kluczowe w kontekście omówienia zasady zakazu wprowadzania ograniczeń w handlu Unii Europejskiej na tle regulacji Unii jest sformułowanie dotyczące „opłat o skutku równoważnym do cła”, za które może być uznana np. akcyza. Doskonale ilustruje ten problem orzeczenie TSUE z dnia 20 lutego 1979 r. w sprawie C-120/78 *Rewe-Zentral AG v. Bundesmonopolverwaltung für Branntwein*, ECLI:EU:C:1979:42, która dotyczyła francuskiego likieru *Cassis de Dijon*. *Cassis de Dijon* to likier z czarnej porzeczki, produkowany we Francji według tradycyjnej receptury, zawierający 16–22% alkoholu. Tymczasem w Niemczech obowiązywała regulacja, według której jako likiery owocowe mogły być sprzedawane trunki zawierające minimum 25% alkoholu. Importer *Cassis de Dijon* zakwestionował przed sądem krajowym Republiki Federalnej Niemiec decyzję zabraniającą dystrybucji wspomnianego alkoholu. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w orzeczeniu prejudycjalnym sformułował **dwie bardzo istotne zasady**:

- 1) **wzajemnego uznania standardów**;
- 2) **wymogów imperatywnych**.

Zgodnie z pierwszą z nich każdy towar legalnie wytwarzany w państwie członkowskim powinien być dopuszczony do swobodnego obrotu we wszystkich pozostałych

Jacek Matarewicz – adwokat, doradca podatkowy, sędzia sądu dyscyplinarnego w Oddziale Mazowieckim Krajowej Izby Doradców Podatkowych, lider zespołu podatku akcyzowego w jednej z wiodących polskich kancelarii podatkowych, zajmuje się bieżącą obsługą podmiotów z branży alkoholowej, energetycznej, tytoniowej oraz motoryzacyjnej, występuje jako pełnomocnik polskich i zagranicznych przedsiębiorstw w sporach z organami administracji podatkowej dotyczących podatku akcyzowego; prowadzi szkolenia z zakresu akcyzy; autor wielu opinii, ekspertyz, publikacji oraz komentarzy.

Komentarz zawiera praktyczne omówienie problemów występujących w trakcie stosowania przepisów ustawy o podatku akcyzowym oraz związanych z tą ustawą aktów wykonawczych. W pracy przedstawiono liczne przykłady orzeczeń sądów administracyjnych, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, interpretacji urzędowych oraz odpowiedzi na interpelacje poselskie.

W książce szczególną uwagę zwrócono na najnowsze zmiany wprowadzone do ustawy o podatku akcyzowym obowiązujące od 1 i 8 stycznia 2015 r., 1 kwietnia 2015 r., 1 września 2015 r., a także 1 stycznia 2016 r., w tym odnoszące się do takich kwestii jak:

- stosowanie zabezpieczeń akcyzowych,
- zniesienie odrębnego druku INF – informacji o wyrobach akcyzowych w składzie podatkowym,
- nowe zasady opodatkowania akcyzą suszu tytoniowego sprzedawanego przez pośredniczące podmioty tytoniowe,
- uproszczenie przepisów dotyczących warunków magazynowania wyrobów akcyzowych,
- odstąpienie od wymogu obowiązkowej obecności funkcjonariusza celnego podczas niszczenia piwa i wyrobów winiarskich z zapłaconą akcyzą zwróconych w wyniku reklamacji.

Publikacja przeznaczona jest dla adwokatów, radców prawnych, sędziów, doradców podatkowych, a także osób przygotowujących się do egzaminu na doradcę podatkowego. Ze względu na omawiane zagadnienia zainteresuje szefów departamentów podatkowych w spółkach energetycznych oraz inne osoby, które stykają się z omawianą tematyką.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8092-296-9

